

31999L0063

L 167/33

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

2.7.1999.

PADOMES DIREKTĪVA 1999/63/EK

(1999. gada 21. jūnijs)

attiecībā uz Nolīgumu par jūrnieku darba laika organizēšanu, ko noslēgusi Eiropas Kopienas Kuģu īpašnieku asociācija (EKKĪA) un Eiropas Savienības Transporta darbinieku arodbiedrību federācija (ESTDAF)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 139. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 136. līdz 139. pantā ir iekļauti noteikumi, kas paredzēti Nolīgumā par sociālo politiku, kurš pievienots 14. protokolam par sociālo politiku, kas pievienots Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, kurš grozīts ar Māstrihtas līgumu.
- (2) Darba devēji un darba ņēmēji ("sociālie partneri") var saskaņā ar Līguma 139. panta 2. punktu kopīgi lūgt, lai nolīgumus Kopienas līmenī īstenotu ar Padomes lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma.
- (3) Padome ir pieņēmusi Direktīvu 93/104/EK (1993. gada 23. novembris) par dažiem darba laika organizēšanas aspektiem⁽¹⁾; tā kā jūras transports ir viena no nozarēm, uz kuru minētā direktīva neattiecas.
- (4) Būtu jāņem vērā attiecīgās Starptautiskās Darba organizācijas konvencijas attiecībā uz darba laika organizēšanu, tostarp tās konvencijas, kas attiecas uz jūrnieku darba laiku.
- (5) Komisija saskaņā ar 3. panta 2. punktu Nolīgumā par sociālo politiku ir apspriedusies ar darba devējiem un darba ņēmējiem par Kopienas rīcības iespējamo virzienu nozarēs, uz kurām neattiecas Direktīva 93/104/EK.
- (6) Pēc šīs apspriešanās Komisija nolēma, ka ir vēlams Kopienas rīcība šajā jomā, un vēlreiz Kopienas līmenī apspriedās ar darba devējiem un darba ņēmējiem par priekšlikuma būtību saskaņā ar minētā nolīguma 3. panta 3. punktu.
- (7) Eiropas Kopienas Kuģu īpašnieku asociācija (EKKĪA) un Eiropas Savienības Transporta darbinieku arodbiedrību federācija (ESTDAF) darīja zināmu Komisijai savu vēlmi sākt sarunas saskaņā ar Nolīguma par sociālo politiku 4. pantu.
- (8) 1998. gada 30. septembrī minētās organizācijas noslēdza Nolīgumu par jūrnieku darba laiku; minētajā nolīgumā ir kopīgs lūgums Komisijai īstenot šo nolīgumu ar Padomes lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma saskaņā ar Nolīguma par sociālo politiku 4. panta 2. punktu.
- (9) Padome rezolūcijā (1994. gada 6. decembris) par dažiem Eiropas Savienības sociālās politikas aspektiem — ieguldījums Savienības ekonomiskajā un sociālajā konverģencē⁽²⁾, aicināja darba devējus un darba ņēmējus izmantot iespējas noslēgt nolīgumus, jo viņi ir cieši saistīti ar sociālo realitāti un sociālajām problēmām.
- (10) Minētais nolīgums attiecas uz jūrniekiem, kuri atrodas uz jebkura valsts vai privāta jūras kuģa, kas reģistrēts dalībvalstī un parasti tiek izmantots jūras komercpārvadājumos.
- (11) Piemērots instruments nolīguma īstenošanai ir direktīva Līguma 249. panta nozīmē; direktīvas dalībvalstīm uzliek saistības attiecībā uz mērķi, kas jāsasniedz, tomēr ļaujot valstu iestādēm pašām izvēlēties rīcības formas un metodes.
- (12) Saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes un proporcionalitātes principu dalībvalstis nevar pietiekami pilnīgi sasniegt šīs direktīvas mērķus, un tādēļ tos labāk var sasniegt Kopiena; šīs direktīvas prasības ir samērīgas ar izvirzītajiem mērķiem.
- (13) Attiecībā uz nolīgumā lietotajiem terminiem, kas tur nav īpaši definēti, šī direktīva ļauj dalībvalstīm tos brīvi definēt saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi, kā tas ir gadījumos ar citām sociālās politikas direktīvām, kurās lietoti līdzīgi termini, ar noteikumu, ka šīs definīcijas nav pret-runā nolīguma saturam.

(¹) OV L 307, 13.12.1993., 18. lpp.

(²) OV C 368, 23.12.1994., 6. lpp.

- (14) Komisija ir izstrādājusi direktīvas projektu saskaņā ar 1998. gada 20. maija paziņojumu par sociālā dialoga pieļāgošanu un veicināšanu Kopienas līmenī, ņemot vērā parakstītāju pušu pilnvarojuma statusu un katra nolīguma panta likumību.
- (15) Komisija ir informējusi Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju saskaņā ar savu 1993. gada 14. decembra paziņojumu attiecībā uz Nolīguma par sociālo politiku piemērošanu, iesūtot tiem savu priekšlikumu direktīvas tekstam, kurā ietverts nolīgums.
- (16) Nolīguma īstenošana palīdz sasniegt Līguma 136. pantā izvirzītos mērķus.

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šīs direktīvas nolūks ir īstenot Nolīgumu par jūrnieku darba laika organizēšanu, kas 1998. gada 30. septembrī noslēgts starp organizācijām, kuras pārstāv darba devējus un darba ņēmējus jūrnieceības nozarē (EKKĪA un ESTDAF), un kas izklāstīts šīs direktīvas pielikumā.

2. pants

Obligātas prasības

1. Dalībvalstis var uzturēt spēkā vai ieviest labvēlīgākus noteikumus par tiem, kas noteikti šajā direktīvā.
2. Šīs direktīvas īstenošana nekādos apstākļos nevar būt par pamatu tam, lai attaisnotu darba ņēmēju aizsardzības vispārējā

līmeņa pazemināšanu jomās, uz ko attiecas šī direktīva. Tā neie robežo dalībvalstu un/vai darba devēju un darba ņēmēju tiesības, apstākļiem mainoties, ar normatīviem aktiem vai līgumiem pieņemt noteikumus, kas atšķiras no tiem, kuri ir spēkā šīs direktīvas pieņemšanas laikā, ja vien tiek stingri ievērotas šajā direktīvā noteiktās obligātās prasības.

3. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2002. gada 30. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības, vai tās nodrošina, lai vēlākais minētajā dienā darba devēji un darba ņēmēji būtu ar nolīgumu ieviesuši vajadzīgos pasākumus; dalībvalstīm ir jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai tās noteikti spētu nodrošināt to, ka ir sasniegti šīs direktīvas paredzētie mērķi. Tās par to tūlīt informē Komisiju.

2. Kad dalībvalstis pieņem pirmajā punktā minētos tiesību aktus, tajos ir atsauce uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarāmas šādas atsauces.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1999. gada 21. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

L. SCHOMERUS

PIELIKUMS

EIROPAS NOLĪGUMS

par jūrnieku darba laika organizēšanu

Ņemot vērā Nolīgumu par sociālo politiku, kas pievienots Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienotajam Protokolam par sociālo politiku, un jo īpaši tā 3. panta 4. punktu un 4. panta 2. punktu;

tā kā Nolīguma par sociālo politiku 4. panta 2. punkts paredz, ka nolīgumus, kas noslēgti Eiropas līmenī, var īstenot pēc parakstītāju pušu kopīga līguma ar Padomes lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma;

tā kā ar šo parakstītājas puses nāk klajā ar šādu līgumu,

PARAKSTĪTĀJAS PUSES IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. pants

1. Nolīgums attiecas uz jūrniekiem uz jebkura — gan valsts, gan privāta — jūras kuģa, kas reģistrēts kādā dalībvalstī un parasti tiek izmantots jūras komercpārvaldījumos. Šajā nolīgumā kuģi, kas reģistrēti divās valstīs, uzskata par reģistrētu tajā valstī, ar kuras karogu tas peld.
2. Ja ir šaubas par to, vai kāds kuģis šā nolīguma nozīmē ir vai nav uzskatāms par jūras kuģi un tādu, kas tiek izmantots jūras komercpārvaldījumos, jautājumu izlemj dalībvalsts kompetentā iestāde. Būtu jāapspriežas ar attiecīgo kuģu īpašnieku un jūrnieku organizācijām.

2. pants

Šajā nolīgumā:

- a) termins "darba laiks" nozīmē laiku, kurā jūrniekam jāveic darbs kuģa vajadzībām;
- b) termins "atpūtas laiks" nozīmē laiku, kas neietilpst darba laikā; šis termins neietver īsus pārtraukumus;
- c) termins "jūrnieks" nozīmē personu, kas ir algota vai pieņemta kādā amatā uz jūras kuģa, uz kuru attiecas šis nolīgums;
- d) termins "kuģa īpašnieks" nozīmē kuģa īpašnieku vai jebkuru citu organizāciju vai personu, piemēram, pārvaldnieku vai kuģa fraktētāju bez apkalpes, kura no kuģa īpašnieka uzņemas atbildību par kuģa darbību un kura, uzņemoties šo atbildību, pārņēmusi visus attiecīgos pienākumus un atbildību.

3. pants

Ņemot vērā ierobežojumus, kas noteikti 5. pantā, tiek vai nu noteikts maksimālais darba laiks, ko nedrīkst pārsniegt kādā laikposmā, vai minimālais atpūtas laiks, ko paredz kādā laikposmā.

4. pants

Neskarot 5. pantu, jūrnieku parastā darba laika norma balstās uz astoņu stundu darba dienu ar vienu atpūtas dienu nedēļā un atpūtu oficiālās svīnamās dienās. Dalībvalstīm var būt procedūras, kā atļaut vai reģistrēt kolektīvo līgumu, kas jūrnieku darba laiku nosaka, balstoties uz mazāk labvēlīgiem nosacījumiem nekā šī norma.

5. pants

1. Darba vai atpūtas laika ierobežojums ir vai nu:
  - a) maksimālais darba laiks, kas nav ilgāks par:
    - i) četrpadsmit stundām ik 24 stundu laikposmā un;
    - ii) 72 stundām ik septiņu dienu laikposmā,vai arī
  - b) minimālais atpūtas laiks, kas nav mazāks par:
    - i) desmit stundām ik 24 stundu laikposmā un;
    - ii) 72 stundām ik septiņu dienu laikposmā.
2. Atpūtas laiku var iedalīt ne vairāk kā divos posmos, no kuriem viens ilgst vismaz sešas stundas, un intervāls starp secīgiem atpūtas posmiem nav garāks par 14 stundām.
3. Mācību trauksmes, ugunsdzēsības mācības un glābšanas līdzekļu izmantošanas mācības, kā arī mācības, ko paredz valstu normatīvie akti un starptautiski dokumenti, organizē tā, lai līdz minimumam samazinātu atpūtas posmu traucējumu un neradītu nogurumu.
4. Gadījumos, kad jūrnieks ir izsaukts darbā, piemēram, tad, ja mašīntelpa ir bez uzraudzības, jūrniekam piešķir pietiekamu kompensācijas atpūtas posmu, ja parasto atpūtas posmu ir traucējuši izsaukumi darbā.

5. Ja attiecībā uz 3. un 4. punktu nav kolektīva līguma vai šķirējtiesas nolēmuma vai kompetentā iestāde konstatē, ka līguma vai nolēmuma noteikumi nav pietiekami, kompetentajai iestādei būtu jāpieņem tādi noteikumi, kas nodrošinātu to, ka attiecīgajiem jūrniekiem ir pietiekams atpūtas laiks.
6. Pienācīgi ievērojot vispārējos darba ņēmēju veselības aizsardzības un drošības principus, dalībvalstīm var būt savi normatīvie akti vai procedūra, kā kompetentā iestāde var apstiprināt vai reģistrēt kolektīvus līgumus, kas pieļauj izņēmumus no 1. un 2. punktā noteiktajiem ierobežojumiem. Šādos izņēmumos, cik iespējams, ievēro noteiktās normas, bet tajos var paredzēt biežākus vai garākus atvaļinājumus vai kompensācijas atvaļinājuma piešķiršanu jūrniekiem, kas stāv sardzē, vai jūrniekiem, kas strādā uz kuģa īsos pārbraucienos.
7. Viegli pieejamā vietā jāizliek tabula ar ziņām par darbu uz kuģa, kurā attiecībā uz katru posteni ir vismaz:
  - a) grafiks par darbu jūrā un darbu ostā un;
  - b) maksimālais darba laiks vai minimālais atpūtas laiks, kas paredzēts dalībvalstī spēkā esošajos normatīvajos aktos vai kolektīvajos līgumos.
8. Tabulu, kas minēta 7. punktā, sagatavo uz standarta veidlapas kuģa darba valodā vai valodās, kā arī angļu valodā.

6. pants

Jūrnieki, kas jaunāki par 18 gadiem, nestrādā naktī. Šajā pantā "nakts" nozīmē vismaz deviņu secīgu stundu laiku, ietverot posmu no pusnakts līdz pulksten pieciem no rīta. Šis noteikums nav jāpiemēro, ja tas var traucēt 16 līdz 18 gadus vecu jauno jūrnieku efektīvas mācības saskaņā ar izstrādātām programmām un grafikiem.

7. pants

1. Kuģa kapteinim ir tiesības pieprasīt, lai jūrnieks strādātu jebkurā laikā, ja tas nepieciešams kuģa, uz tā esošo personu vai kravas tūlītējai drošībai, vai lai sniegtu palīdzību citiem kuģiem vai personām, kas jūrā nokļuvušas briesmās.
2. Saskaņā ar 1. punktu kapteinis var atcelt darba laika grafiku vai atpūtas laika grafiku un pieprasīt, lai jūrnieks strādātu jebkurā vajadzīgā laikā, līdz tiek atjaunots normālais stāvoklis.

3. Tiklīdz pēc normālā stāvokļa atjaunošanas tas iespējams, kapteinis nodrošina, lai katram jūrniekam, kas veicis darbu grafikā ierakstītajā atpūtas posmā, tiktu piešķirts līdzvērtīgs atpūtas laiks.

8. pants

1. Lai varētu uzraudzīt atbilstību 5. panta noteikumiem, tiek uzturēti jūrnieku dienas darba laika uzskaites dokumenti vai viņu dienas atpūtas laika uzskaites dokumenti. Katrs jūrnieks saņem dokumentu eksemplāru, kas attiecas uz viņu, un šo dokumentu apstiprina kapteinis vai kapteiņa pilnvarota persona un jūrnieks.
2. Tiek noteiktas procedūras šādu uzskaites dokumentu turēšanai uz kuģa, ieskaitot intervālus, kādos jāieraksta ziņas. Jūrnieku darba laika vai viņu atpūtas laika uzskaites dokumentu veidlapu izveido, ņemot vērā visas pieejamās starptautiskās norādes. Veidlapu izveido tajā valodā, ko paredz 5. panta 8. punkts.
3. To valsts tiesību aktu eksemplārs, kas attiecas uz šo nolīgumu, un attiecīgie kolektīvie līgumi tiek turēti uz kuģa un ir viegli pieejami komandai.

9. pants

Uzskaites dokumentus, kas minēti 8. pantā, laiku pa laikam izskata un apstiprina, lai uzraudzītu atbilstību noteikumiem, kas nosaka darba laiku un atpūtas laiku, īstenojot šo nolīgumu.

10. pants

1. Nosakot, akceptējot vai pārskatot kuģa komandas komplektēšanas normas, jāņem vērā nepieciešamība novērst vai, cik iespējams, samazināt pārmērīgi ilgu darba laiku, nodrošināt pietiekamu atpūtu un ierobežot nogurumu.
2. Ja uzskaites dokumenti vai citas liecības norāda uz to noteikumu pārkāpšanu, kuri attiecas uz darba laiku vai atpūtas laiku, veic pasākumus, tostarp kuģa komandas komplektācijas pārskatīšanu, lai novērstu turpmākus pārkāpumus.
3. Visiem kuģiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums, ir pietiekami, droši un efektīvi nokomplektētas komandas saskaņā ar dokumentu par obligāto drošas kuģa komandas komplektāciju vai līdzvērtīgu dokumentu, ko izdevusi kompetentā iestāde.

11. pants

Uz kuģa nestrādā personas, kas jaunākas par 16 gadiem.

12. pants

Kuģa īpašnieks nodrošina kapteinim nepieciešamos resursus, lai varētu ievērot šā nolīguma saistības, tostarp tās, kas attiecas uz pienācīgu kuģa komandas komplektāciju. Kapteinis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas prasības, kas attiecībā uz jūrnieku darba un atpūtas laiku paredzētas šajā nolīgumā.

13. pants

1. Katram jūrniekam ir jābūt apliecībai, kas apliecina viņa derīgumu paredzētajam darbam jūrā.

Pēc konsultācijām ar attiecīgajām kuģu īpašnieku un jūrnieku organizācijām tiek noteikts, kādai jābūt veselības pārbaudei un kādi dati jāiekļauj veselības apliecībā.

Visiem jūrniekiem veic regulāras veselības pārbaudes. Sardzes jūrniekus, kam ir veselības problēmas, kuras pēc praktizējoša ārsta atzi-

numa saistītas ar to, ka viņi veic nakts darbu, ja iespējams, pārceļ tāda dienas darbā, kam viņi ir piemēroti.

2. Veselības pārbaudes, kas minētas 1. punktā, ir bez maksas, un uz tām attiecas medicīnas datu konfidencialitātes prasība. Šādas veselības pārbaudes var veikt valsts veselības aizsardzības sistēmā.

14. pants

Ja valsts kompetentās iestādes pieprasa, kuģu īpašnieki tām sniedz informāciju par sardzes jūrniekiem un citiem nakts darba veicējiem.

15. pants

Attiecībā uz jūrniekiem tiek ievērota tāda darba drošība un veselības aizsardzība, kas atbilst viņu darba būtībai. Gan dienas, gan nakts darbā strādājošiem jūrniekiem attiecībā uz viņu drošību un veselību pieejami līdzvērtīgi aizsardzības un profilakses dienesti vai ierīces.

16. pants

Visiem jūrniekiem ir tiesības uz vismaz četras nedēļas ilgu apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu vai tā proporcionālu daļu par darba laikposmiem, kas īsāki par vienu gadu, saskaņā ar nosacījumiem, kas attiecas uz tiesībām uz šādu atvaļinājumu un tā piešķiršanu un kas noteikti ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi.

Minimālo apmaksāto ikgadējo atvaļinājumu nevar aizstāt ar naudas kompensāciju, izņemot gadījumus, kad izbeigtas darba attiecības.

Briselē, 1998. gada 30. septembrī

Eiropas Savienības Transporta darbinieku arodbiedrību federācija (ESTDAF)

Eiropas Kopienas Kuģu īpašnieku asociācija (EKKĪA)